

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

PTKF/2211/2/2012.

Országgyűlési Hivatala

Magyar Zoltán úr
országgyűlési képviselő
részére

Iróanyagazonosító: 2/8554/1

Érkezett: 2012 OKT 10.

Jobbik Országgyűlési Képviselőcsoportja

Országgyűlés Irodaháza

BUDAPEST
Széchenyi rkp. 19.
1358

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján K/8554. számon hozzám benyújtott, „Miért nem segít a Kormány a tönk szélére került zöldség-gyümölcs ágazaton?” című írásbeli kérdésére a következő választ adom.

Az elmúlt években a zöldség- és gyümölcsstermelés valóban visszaesett. A rendszerváltás után az ágazat a korábbi 3,5 millió tonnás terméséből mintegy 1 millió tonnát veszített. Ehhez a Képviselő Úr által említett okok mellett a technológiai fejlesztések hiánya, az ültetvények elöregedése, az új ültetvények létesítésének elmaradása, továbbá a termelői szerveződések alacsony szintje is hozzájárult. A Kormány azonban nem hagyta, nem hagyja magára az ágazatot. Számos intézkedéssel segítette már eddig is a zöldség-gyümölcs termelőket, és segíteni fogja a jövőben is, amint az az alábbiakból is látható.

A Kormány idén tavasszal fogadta el a Vidékfejlesztési Minisztérium által kidolgozott Nemzeti Vidékstratégiát (a továbbiakban: NVS). Az NVS célja, hogy a vidéki térségeink nagy részén érvényesülő kedvezőtlen folyamatokat megfordítva, a fenntarthatóságot és a vidéki élet értékeit középpontba állító jövőkép alapján kijelölje az ország vidékpolitikájának célkitűzéseit, alapelveit, valamint az azok elérését biztosító programok és intézkedések végrehajtási kereteit.

Legfontosabb területei a vidéki foglalkoztatás növelése, az erőforrásokat fenntarthatóan hasznosító, kiegyensúlyozott és sokszínű mező- és erdőgazdálkodás, termelési szerkezet kialakítása.

Az NVS-en nyugvó, kiemelt célunk a kertészet, és ezen belül a zöldség-gyümölcs ágazat fejlesztése, hogy adottságainkra és piaci lehetőségeinkre építve Magyarország legyen a tágabb térség kertészeti centruma. A kertészeti termelés döntően családi gazdaságokban vagy kis- és középvállalkozásokban folyik, ezért, valamint a magas kézimunka igénye és eltartó képessége miatt fejlesztése komoly munkahelyteremtő és jövedelemtermelő potenciált jelent.

A fenti célok megvalósítása érdekében számos támogatási lehetőséget biztosítottunk a zöldség-gyümölcstermelők számára.

A zöldség-gyümölcs termelői csoportok és termelői szervezetek (a továbbiakban: TЭСZ-ek) támogatása folyamatos, 2012-ben 6,1 milliárd Ft támogatási keret szolgálja az ágazat érdekeit, amelyből 1,8 milliárd Ft költségvetési forrásból biztosított. A zöldség-gyümölcs termelői csoportok és termelői szervezetek olyan, a termelők kezdeményezésére létrejött szervezetek, amelyek a természettechnológia továbbfejlesztésével, a minőségi áru-előállítás feltételeinek biztosításával, a logisztikai bázis megteremtésével és fejlesztésével, az árualap koncentrációjával, továbbá az értékesítési lehetőségek bővítésével javítják a zöldség- és gyümölcstermelők piaci pozícióit. E támogatási forma jelenleg több mint 17 ezer termelő tag számára biztosítja a szövetkezés nyújtotta előnyöket.

2010-ben létrehoztuk az Európában egyedül álló Zöldség-gyümölcs szerkezetátalakítási nemzeti programot. E program biztosítja a hazai zöldség- és gyümölcstermelők megemelt összegű terület alapú (SAPS) támogatását. A program keretében kiosztható támogatás éves keretösszege 9 millió euró. A SAPS támogatáshoz hozzákapcsolt nemzeti program legfontosabb célkitűzése az ágazat jelentős kézimunkaigénye során jelentkező munkahelyteremtő, munkahelymegőrző képességének fenntartása.

A program 2010. évi megnyitása sikeresnek mondható, mivel ezzel biztosítottá vált az ágazat jövedelmezőségének fenntartása, valamint munkaerőigényének biztosítása, továbbá az ágazat foglalkoztatásának kifehérítése. A 2012-ben újonnan belépőkkel együtt a programban 10 970,62 ha területtel 1 274 zöldség- és gyümölcstermelő vesz részt.

A fiatal mezőgazdasági termelők indulásához nyújtandó támogatásban is részt vehetnek zöldség- és gyümölcstermesztéssel foglalkozó fiatal vállalkozók. A programra 2012-ben rendelkezésre álló keret 4 milliárd Ft. A támogatás főbb céljai a fiatal gazdálkodók vállalkozásindításának ösztönzése, a mezőgazdasági munkaerő korösszetételének javítása, gazdaságilag életképes üzemek létrehozása, munkahelyek megőrzése és új munkahelyek teremtése, a kezdő, fiatal gazdálkodók számának növelése, a nyugdíj előtti támogatás intézkedésével való összhang megteremtése.

2012-ben újra megnyitottuk a Kertészet korszerűsítése támogatási jogcímet 7,6 milliárd Ft-os kerettel. A támogatást a kertészeti termelő tevékenységet szolgáló létesítmények, valamint a kertészeti tevékenységhez szükséges új tároló, manipuláló létesítmények építésére, felújítására és az épületek energiaellátását szolgáló beruházásokra lehet kérni. A kertészetek korszerűsítésének támogatása hozzájárul az ágazat versenyképességének javításához, a foglalkoztatás növeléséhez, a vidéken élők helyben maradásához.

A 2012 májusában meghirdetett, 5 milliárd Ft keretösszegű, a mezőgazdasági termékek értéknövelését célzó támogatásból szintén profitálhat az ágazat. A támogatás célja, hogy a mezőgazdasági termékek feldolgozásának, illetve forgalmazásának javításával vagy új termékek, eljárások, technológiák bevezetésével növekedjen a mezőgazdasági üzem, illetve élelmiszeripari vállalkozás összeteljesítménye és versenyképessége, javuljanak az élelmiszerbiztonsági és higiéniai feltételek, csökkenjen a környezetterhelés.

A szőlő- és gyümölcsös ültetvényekben felhasznált gázolajhoz nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatás összegét literenként 25 Ft-tal megemeltük annak érdekében, hogy a támogatási program megindításakor jellemző relatív támogatottsági szint megmaradjon. Ennek köszönhetően 95 Ft/liter támogatásban részesülhetnek az azt igénybe vevő termelők.

Egyúttal egyszerűsítettük a támogatás igénylésére vonatkozó eljárást is. Az új eljárásnak köszönhetően a gazdák 2013-tól ugyanazon az éves adóbevallási nyomtatványon közvetlenül a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól (a továbbiakban: NAV) igényelhetik majd a szőlő- és gyümölcsültetvények műveléséhez nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatást és a gázolaj jövedékiadó-visszatérítést is.

A gyümölcs- és kertészeti ültetvények korszerűsítéséhez, korszerű ültetvények telepítéséhez 2011-ben nyújtott, összesen 2 milliárd Ft támogatás a gyümölcságazat technológiai fejlődését szolgálta, míg a feldolgozóipari bogyós gyümölcsök támogatása a málna- és földieper-termesztők számára jelent segítséget.

Hasonlóképpen elérhető a zöldség- és gyümölcsstermelők számára az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel és a kiegészítő nemzeti támogatás, ez utóbbira 2012-ben 25,6 milliárd Ft áll rendelkezésre.

A támogatási lehetőségek kiírása mellett tárcánk folyamatosan bontja le az adminisztrációs és jogi akadályokat, segítve ezzel a termelők jobb piacra jutási feltételeit. Ilyen például a termálvíz visszasajtolási kötelezettségének kitolása 2015. június 30-ig, a termálenergia hasznosítás hosszú távú programjának kidolgozása, az alkalmi foglalkoztatást nehezítő adminisztratív terhek csökkentése, a termelői piacok létrehozása, az östermelői tevékenységgel kapcsolatos visszaélések kiszűrése vagy a tájfajták forgalmazásának lehetővé tétele.

A fentiekén túlmenően a zöldség-gyümölcs ágazat likviditási helyzetének javítása érdekében is számos intézkedést hoztunk.

A TÉSZ-ek likviditási helyzetének javítása érdekében módosítottuk a 2008-ban bevezetett Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogramot, amelynek köszönhetően a hitelprogramban alkalmazott maximális futamidő 5 évről 7 évre módosult, amelyen belül a türelmi idő 2 évről 4 évre módosult.

Az értékesítési lehetőségek bővítését is alapvető jelentőségűnek tartjuk a zöldség-gyümölcs ágazat teljesítményének növeléséhez.

Ennek érdekében dinnye, paprika, alma promóciós kampányok valósultak meg. Sikeresnek ítélnél magyar agrárdiplomáciai tevékenység is, főként a keleti nyitás (az Oroszországba irányuló agrárkivitel pl. 20-30 %-kal nőtt). 2012. szeptember 1-jén pedig hatályba lépett a magyar termék rendelet, amely többek között szabályozza, hogy milyen feltételek mellett tüntethető fel az élelmiszerek csomagolásán a „magyar termék”, a „hazai termék” és a „hazai feldolgozású termék” jelölés.

A szélsőséges időjárás okozta gondok orvoslása tekintetében sem volt tétlen a Kormány.

2012. január 1-jétől új kockázatkezelési rendszer működik, amely alapvetően két pilléren nyugszik: a kibővített kárenyhítési rendszeren (I. pillér), és az üzleti alapú, de államilag támogatott biztosításon (II. pillér).

Az I. pillért a korábbi agrárkár-enyhítési rendszer kibővített formája alkotja, melyben az elemi károk köre tágult: ezentúl téli fagy, tavaszi fagy, aszály, mezőgazdasági árvíz, belvíz, felhőszakadás, vihar és jégeső okozta károk is kockázati tényezők. Az új kockázatkezelési rendszer I. pilléréhez 2012-ben mintegy 78 058 termelő csatlakozott.

A kárenyhítési hozzájárulás összege a fenti adatok alapján 4,15 milliárd forintra becsülhető, mely közel kétszerese a korábbi befizetéseknek. Tekintettel arra, hogy az állam a központi költségvetésből a befizetett kárenyhítési hozzájárulások összegével azonos összeggel támogatja a rendszert, így az idei kárenyhítési év után várhatóan 8,3 milliárd Ft lesz a kárenyhítésre felhasználható összeg, amely duplája a korábbi évek forrásösszegének.

Az új mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer II. pillére egy államilag ellenőrzött üzleti biztosítási konstrukció.

Azon termelők számára, akik a központi kárenyhítési alap nyújtotta védelemnél nagyobb mértékben kívánják kezelni az időjárási jelenségekből adódó termelési kockázataikat, a VM és az agrárszférában működő üzleti biztosítók speciális biztosítási termékeket dolgoztak ki. A biztosítási díjtámogatásra a 2012-ben 9,33 millió eurónak megfelelő forintösszeg került elkülönítésére.

Az Európai Bizottság – többek között Magyarország kezdeményezésére és szorgalmazására – általános egységes területalapú támogatás (SAPS) előlegfizetési felhatalmazást ad ki, így a termelők részére már 2012. október 16-tól kifizethető lesz a SAPS-támogatás. A Kormány korábbi döntése értelmében a források rendelkezésre állnak annak érdekében, hogy a mintegy 157 milliárd forint kifizetése megkezdődhessen.

Az élelmiszer ÁFA-kulcsa csökkentésének kérdését a Vidékfejlesztési Minisztérium folyamatosan napirenden tartja, agrárgazdasági szempontból kiemelt fontosságú feladatként kezeli.

Jelenleg az egyes szakmai szervezetektől a kormányzathoz érkezett ÁFA-csökkentési javaslatokról az érintett minisztériumokkal és szakmai szervezetekkel szakértői egyeztetések zajlanak. A kérdés nagy horderejű, hiszen nagyon komoly költségvetési tételt érint.

A feketegazdaság visszaszorítását célozták a NAV koordinációjával a Budapesti Nagybani Zöldség-gyümölcs Piacon végzett átfogó ellenőrzések. Az ellenőrzéseken a NAV-on kívül a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztálya, a Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága, valamint Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága is részt vett.

Remélem, a kérdésére adott válaszom eloszlatta Képviselő Úr abbéli aggodalmát, hogy a Kormány magára hagyná a zöldség-gyümölcs ágazatot.

Budapest, 2012. október „09.”

Tisztelettel:

Budapest
Dr. Fazekas Sándor

